

tror ikke, at det for Tiden er Umagen værd at spendere saa meget Arbejde, som der maatte spenderes — hvad jo den højtærede Justitsminister ogsaa nævnede — for at faa disse Ting frem igen i en Form, som nogenlunde kunde egne dem til at blive forelagte her. Jeg tror ikke, det er værd at tage fat paa det nu; maaste vil det være muligt, at det kan blive forbeholdt det nuværende Ministeriums Efterfølger, det ved man ikke, men efter det Blit, som jeg har, og som jeg har haft Beslighed til at udvikle udførlig i Folketinget overfor de Forslag, som den Gang blev fremlagte, vil det efter min Formening ikke kunne nytte noget eller være gavnligt at tage dem frem igen, selv om de maatte blive en hel Del omarbejdede, naar dette dog sker paa samme Grundlag som hidtil. Jeg skal hermed slutte, idet jeg anmoder det høje Ting om, naar det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds har haft Ordet, da at begære Afslutning for at fritage mig for at svare.

Klein: Det var mig meget kært at høre den højtærede Justitsminister for et Øjeblik siden gentage den Erklæring, som han tidligere et Par Gange har fremsat her i Tinget, nemlig, at han for sit Vedkommende var meget villig til at genoptage en Forhandling om den store Retsreform. Et Par Talere have allerede i Dag fremsat Ønske i den Retning, og jeg behøver jo ikke at sige, at jeg ganske slutter mig til dette Ønske. Naar den ærede sidste Taler mente, at det ikke vilde være Øjeblikket til at søge at føre denne Sag videre, er jeg meget uenig med ham. Det skulde dog være højst mærkværdigt, forekommer det mig, om Trangen til en aldeles gennemgribende Retsreform skulde være mindre nu, end den var, da man i begge Rigsdagens Afdelinger for omtrent et kvart Aarhundrede siden blev enig om at rette en Opfordring til Regeringen om at fremme en saadan Sag. Jeg kan ikke tro andet, end at de Mangler, som man for 25 Aar siden saa klæbede ved saa vel den kriminelle som den civile Retspleje, ere til Stede i lige saa høj Grad nu, og at ogsaa Følelsen deraf maa være ligesaa levende, som den var den Gang. Naar nu den højtærede Justitsminister har udtalt, hvad jeg finder meget forstaaeligt, at, forinden Sagen kan forelægges for Rigsdagen, vil der være Anledning til at underkaste de tidligere Udarbejdelser af Lovforlaget en gennemgaaende Redaktion, saa er det tydeligt nok en Følge heraf, at naar der tages fat paa Sagen igen fra Ministeriets Side, vil der hengaa nogen Tid, inden man kan komme saa vidt, at Lovforslag paa ny bliver fore-

laat Rigsdagen; men jo længere Tid der vil hengaa, inden Rigsdagen kan komme til at beskæftige sig med Sagen, desto mere Opfordring synes jeg, at der er for Rigsdagen til at fremkalde det første Skridt, der jo kun bliver et forberedende. Jeg slutter mig ganske til de Ønsker, som ere fremkomne saa vel fra det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen) som det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgkreds (Tauber), og jeg vil inderlig ønske, at man, inden denne Samling slutter, maatte komme saa vidt, at der i Stedet for disse fra spredte Sider fremkomne Ønske kunde komme til at forelægge en bestemt Opfordring; vedtagen af hele Tinget. Dersom dette maatte ske, dersom der maatte være nogen Udset til, at man i en ikke altfor fjern Fremtid kunde komme til at tage fat paa Reformen i vor civile Retspleje, vilde jeg for mit Vedkommende ganske vist mene, at der ikke er nogen saa særdeles stor Opfordring til at fremme en Forandring her. Jeg tror, at den Trang, der kan være til en Forandring paa Forligsløvgivningens Omraade, ikke er større, end at man jo nok kunde vente endnu en Tid, inden man søgte at tilfredsstille den. Jeg antager nemlig, at, hvis man vil tage sig for at underkaste hele den civile Retspleje en gennemgribende Reform, vil det være meget naturligt, at man søger i Forbindelse med Overvejelser i den Anledning at sætte Overvejelser af det hele Forligsspørgsmaal, ikke saa meget just det Spørgsmaal, om man skal bevare eller afstafte Forligsinstituttet i sin Helhed, men de forskellige og ikke saa Spørgsmaal, som frembyde sig om Ordningen af Forligsvæsenet. Jeg maa tillaa, at jeg er ikke saa sangvinist med Sikkerhed at vente, at mit Hovedønske skulde gaa i Opfyldelse, det nemlig, at der skulde forelægge en bestemt Opfordring inden Slutningen af Samlingen til Justitsministeren om paa ny at sætte Retsreformen i Bevægelse, og jeg kan derfor heller ikke, naar jeg staar overfor det foreliggende Forslag, gaa ud fra med Sikkerhed, at det er nær forestaaende at tage fat paa denne Reform. Naar saa er, kan jeg ikke tilbageholde den Udtalelse, at det forekommer mig; at der i det foreliggende Forslag indeholdes flere gode Momenter, som det skulde undre mig, om Folketinget ikke havde Øje for, naar det virkelig blev opmærksom paa Betydningen af, hvad der saaledes foreslaas.

En af de væsentligste Mangler ved den civile Retspleje — for at holde mig dertil — er jo — det har man altid været enig om — dens forfærdelige Langsomhed. Jeg ser naturligvis bort fra den ekstraordinære Procesmaade, som kan findes i enkelte Sager